

CHRISTINE FALKENLAND

FÖRFATTARINNAN

ROMAN

WAHLSTRÖM & WIDSTRAND

Av Christine Falkenland:

LYRIK

Illusio 1991

Huvudskalleplatsen 1992

Ve 1994

Blodbok 1995

Om honom 2004

PROSA

Släggan och städet 1996

Skärvor av en sönderslagen spegel 1997

Min skugga 1998

Själens begär 2000

Öde 2003

Trasdockan 2006

Vinterträdgården 2008

Sfinx 2011

Spjärna mot udden 2014

Själasörjaren 2018

En ung kvinna öppnade dörren. »Jag heter Rebecka«, viskade hon. »Vem är du?«

Ögonen gröna, blicken blank. En blodröd ros i det ljusa håret.

Jag skrattade. »Ja, vem är jag egentligen?«

Hon lade fingret för munnen och hyssjade.

Jag sänkte rösten. »Yvonne.«

Hon nickade och lyfte in min väska. Sedan tog hon min hand och drog in mig i hallen. Jag följde efter henne utan motstånd.

Bredvid en manshög spegel i förgylld ram satt ett anslag:

Från klockan 9 till klockan 19 ska tystnad upprätthållas på Berg.

»Vi samlas i Blå salongen klockan sju.« Rebecka släppte min hand och pekade bort mot en dörr. »Vi får prata mer då.«

Den blommiga sommarklänningen fladdrade när hon sprang uppför trappan. Fötterna var bara.

På hallbordet stod ett kuvert med mitt namn, lutat mot en skål med äpplen. Inuti låg en nyckel och ett brev.

Välkommen till Berg. Du har tilldelats Poe-rummet, beläget på andra våningen, första dörren till höger.

Jag gick upp till mitt rum, öppnade dörren och möttes av ett unket doftstråk. Så drog det förbi.

Poe-rummet. På väggarna en djupröd tapet med svart reliefmönster. Smal säng. Läsfåtölj, skrivbord och stol. En alkov med handfat avskilt av ett draperi. Ett klädskåp med oval spegel där mitt rödsprängda öga reflekterades. På morgonen hade jag gnuggat så hårt att ett blodkärl brustit.

Jag vädrade, packade upp och lade mig sedan för att vila, men somnade. Jag vaknade först två timmar senare. Då var det dags att klä om. Jag tvättade ansiktet och drack ett glas vatten, som hade en bismak av rost.

Jag valde en chifffongklänning i violett och var vacker ända tills jag såg mig i spegeln. Klänningen satt trångt och den bjärta färgen framhävde rynkorna i ansiktet och dekolletaget. Jag drog av mig den och sjönk ner på sängen. Nu ångrade jag nästan att jag rest hit.

I vintras ansökte jag om ett stipendium för att få vistas på Berg under augusti månad. Det blev avslag, men i förrgår fick jag erbjudande om en plats efter ett sent återbud. Jag bestämde mig för att åka, även om jag bara var reserv. Och jag sa till mig själv att det inte fanns något att förlora. Men jag spände mig inför att behöva umgås på kvällarna. Jag hade blivit skygg för andra författare.

Somliga hanterade språket på ett så ledigt sätt. Vissa ägde så spänstiga intellekt.

Skulle jag ha något att säga? Kunde jag säga det på rätt sätt? För säkerhets skull hade jag förberett samtalsämnen, till och med repliker.

Jag saknade akademiska meriter. Nej, jag hade inga meriter överhuvudtaget. Varken avhandlingar eller essäer. Aldrig några uppdrag i styrelser eller kommittéer. Inga värdefulla förbindelser eller prestigefyllda priser.

Min begåvning var begränsad och jag gjorde mig inga illusioner om att min röst behövdes eller att jag berört någon. Den begåvning jag ägde räckte precis till det den räckte, så måste det vara. Man hade sin genetiska begränsning och barndomens bur att hålla sig inom.

Jag framstod antagligen som rätt misslyckad.

Fick man fortfarande kalla sig författare om man inte publicerat något på nästan tjugo år?

En smula begåvning var skrattretande. Det hade varit bättre att vara utan.

Klockan sju steg jag in i Blå salongen.

En äldre, gänglig man skyndade fram och presenterade sig.

»Välkommen«, sa han. »Hektor. Trevligt att träffas.«

Han hade tunt, vitt hår men ett fast handslag.

En ung man kom mig till mötes och sträckte fram sin hand.

»Jag heter Pierre«, sa han.

Det var något bekant med hans ljusa ögon.

Jag såg mig omkring. Höga fönster, draperade med sammetsgardiner som en gång måste ha varit mörkblå. Ena väggen täcktes av bokhyllor.

»Har du sett räven?«

Jag vände mig om. Där stod Rebecka. Hon pekade mot ett hörn av rummet. Bakom en svart flygel skymtade en uppstoppad räv med röd hatt på huvudet.

Jag skrattade till. »Lite kuslig.«

Rebecka bar nu en tunn, himmelsblå långklänning. Bröstvårtorna skymtade genom tyget. Hon var fortfarande barfota.

»Vilken underbar klänning«, sa jag. »Är det siden?«

Hon nickade.

»Ja, du är verkligen vacker«, sa Pierre.

»Vår stigande stjärna.« Hektor log. »Rebecka gjorde en bejublad debut förra året. Ja, det känner du kanske till?« Han skakade på huvudet. »Hon vägrar tyvärr att ta på sig skor.«

Rebecka lade handen på min arm. »Yvonne och jag har redan träffats.«

Jag visade mitt vänstra öga. »Jag måste be om ursäkt för att jag ser så här otäck ut. Brustet blodkärl.«

»Åh, det tänker man knappt på«, sa Pierre.

Hektor öppnade ett lackerat skåp i kinesisk stil och plockade fram en flaska sherry och några glas. Han serverade oss. Vi skålade.

»Hoppas att du ska trivas här med oss«, sa han.

»Det blir nog inte svårt. Men jag undrar hur hårt man måste hålla på tystnadsregeln?«

»Man får väl hälsa om man möts under dagen. Men tystnadens princip är viktig, tycker jag«, sa Hektor.

»Och det är bra om man har något kvar att prata om på kvällen«, tillade Pierre.

»Men är det tillåtet med herrbesök på rummet?« Jag skrattade och höll upp glaset.

Hektors skratt lät mer som en hostning. »De skickade väl informationen?«

»Det var kort varsel.«

»På hallbordet ligger det en pärm där du kan läsa på om regler och rutiner«, sa han.

Rebecka vände sig mot mig. »Röker du?«

»Nej.«

»Följ med ändå.« Hon nickade mot terrassen. »Ta med dig glaset.«

Framför terrassen bredde en liten trädgård ut sig med rader av rosenbuskar. Där stod en stenkänk. Över bänken välvde sig bågar och kring dem slingrande stjälkar med ljusrosa rosor. Bladverket bildade grönskande väggar och tak.

Rebecka tände en cigarett, tog några snabba bloss, blåste ut rök.

»Det här kallas rosengården.« Hon ryckte på axlarna.
»Fast det är lite överdrivet.«

»Men det låter vackert.« Jag rörde vid rosen i hennes hår. »Den är fin.«

»Jag har klippt av taggarna.« Rebecka böjde sig mot mig. »Lukta!«

Jag drog in doften. Vin, mörka bär och kryddor.

»Den har börjat vissna.«

Jag tog loss rosen och kastade ut den i trädgården. Så gick jag ner och bröt av en gul ros, som jag gav till henne. Hon stack den i håret och såg på mig.

»Har du läst min roman?«

»Nej, tyvärr.«

»Bra, jag är trött på alla som vill prata om den. De tror att de känner mig.«

»Då väntar jag med att läsa tills jag lärt känna dig på riktigt.«

Rebecka log men släppte sedan ut en suck. »Jag ska skriva den svåra andra romanen nu.«

»Försök att vila i skrivandet.« Jag slog ut med handen mot blommorna. »Låt boken veckla ut sig som en ros.«

Hon skrattade. »Jag ska tänka på det.« Hon erbjöd mig sin cigarett. »Är du säker på att du inte vill ha?»

Filtret var kladdigt av läppstift. Jag skakade på huvudet. Hon rökte klart och fimpade cigaretten i ett askfat av kristall som antagligen hörde hemma i salongen.

»Kom.«

Hon tog mig under armen och vi gick tillbaka in.

Vi slog oss ner i en sammetssoffa under en mörknad landskapsmålning. Invid soffan stod en piedestal med slokan-
de ormbunke. Hektor satt i en fåtölj i slitet skinn. Han viftade bort en fluga.

»Det är en smula sjangserat. Men det är kanske en del av charmen?»

Han pekade på en sliten persisk matta som låg på parkettgolvet, sedan på soffbordet. Där syntes avtryck efter glas.

»Pierre är poet«, avbröt Rebecka. Hon flyttade sig närmare honom och lade handen högt uppe på hans lår.

»Berätta!«

Han drog i sin skjorta och såg på mig. Det halvlånga mörka håret okammat. Var det ett ärr på hans haka?

»Vad ska jag säga. Jag försöker skriva om kärlek. Fast det är omöjligt. Men om jag försöker utgå från kärleken? Jag vet inte ... går det att skriva om sorg? Jag vet inte, man får se. Något slags tema får den kanske, men jag vet inte än. Sorgen är en del av kärleken. Kan man säga så?»

Rebecka böjde sig fram och kysste honom på halsen. De såg på varandra och skrattade. Hon gav mig en kvick sidoblick. Hektor tittade på sin klocka.

»Nu kan vi gå in, nu kan vi gå in och äta.«

I matsalen var en buffé uppdukad på en skänk och bredvid stod en serveringsvagn med någon sorts dessert under en glaskupa. Hektor sniffade i luften.

»Fisk idag. Ja, fast den har varit fryst, förstås.«

»Var håller personalen hus?«

Pierre tog för sig av maten. »De smyger omkring, håller sig i skuggorna. Det verkar nästan som om de är rädda för oss.«

»Det står faktiskt i stadgarna att personalen ska ha minsta möjliga interaktion med gästerna, så att man får lugn och ro«, sa Hektor. »Det är Bergs motto: *Ut honesto otio quiesceret*. Att vila i fridfull hederlighet, eller något ditåt. Hedervärd fritid?« Han tog en flaska vin från skänken och öppnade den. »Men jag har träffat Haller som hastigast. Han är ett slags faktotum.«

Rebecka plockade från buffén och satte sig vid det runda matsalsbordet. Jag lade lax, potatis och sås på min tallrik. Pierre pekade på en av de högryggade stolarna.

»Ta inte den. Den är vinglig.«

Jag satte mig intill Rebecka. En vas med aprikosfärgade rosor stod i mitten av bordet. Vasen bar spår av att ha blivit lagad. Hektor serverade vitt vin. Vi började äta.

»Maten är ganska god idag.« Hektor drack lite vin.

»Vinet passar bra till.«

»Vad ska du arbeta med här?» frågade Pierre.

»Jag ska skriva färdigt min roman.«

Hektor torkade sig om munnen. »Är det bekännelser? En självbiografi? Du har nog levt ett intressant liv, om man ska döma av dina böcker.«

Jag skakade på huvudet. »Nej, nej, ingen självbiografi.«

Rebecka log. »Synd. Jag är nyfiken på dina kärleks-äventyr.«

Jag lade fingret framför munnen och hyssjade.

»Självbiografi eller inte, anser jag att man måste våga dela med sig av sina hemligheter. Annars kan man lika gärna låta bli att skriva.«

Pierre slutade äta. »Menar du att man ska lämna ut sig helt och hållet?»

»Det låter precis som en självbiografi.« Rebecka skratade. »Vet man ens själv vad man skriver?»

»Kanske inte. Men jag menar att det aldrig går att nå en biografisk sanning, så varför bekymra sig om den? Men skrivandet i sig, skrivandet är falskt eller det är äkta. Något mellanting existerar inte.«

»Var har du läst det?» frågade Hektor.

»Det har jag glömt.«

Pierre viskade något till Rebecka. Jag svettades under armarna och mellan bröstet. Tyckte de att jag var prentiös?

Hektor erbjöd mer vin och jag lät honom fylla på mitt glas.

»Ett riktigt gott vin.« Han läste på etiketten. »Jag undrar vad en sån här flaska kostar?»

Vi gick över till salongen. Pierre rullade in serveringsvagnen. Hektor öppnade barskåpet och erbjöd sig att servera drycker.

»Vad vill du ha, Yvonne?»

»Gärna Cointreau, om det finns?»

»Det är välförsett, faktiskt. Våldigt generöst.»

»De vet att prioritera«, sa jag, »mat och dryck går före underhåll.»

Jag satte mig i soffan, närmast den öppna spisen. På spiselkransen stod en pendyl krönt med en skulptur av en falk. Den hade en svart urtavla med romerska siffror. Hektor kom med min likör och såg att jag tittade på den.

»Men den där är fin. Jag ska vrida upp den.»

Han vände pendylen halvt om och vred upp den. Ställde visarna rätt.

»Så där. Nu vill jag ha dessert«, sa han och log. »Det är jordgubbstårta.»

Vi drack kaffe och åt tårta, och när Rebecka ätit färdigt sin portion tog hon en bit av Pierres.

Efter en stund satte Hektor på en skiva. Han justerade volymen. »Schubert.» Han höll upp skivomslaget. »Pianotrio i Ess-dur.»

»Den känner jag till«, sa jag.

»Ska vi spela ett parti, Hektor?» frågade Pierre.

Männen satte sig vid ett spelbord där ett påbörjat schackparti stod uppställt. Rebecka såg på dem och höjde på ögonbrynet. Jag tyckte att hon verkade uttråkad. Hon gick fram till dem och knyckte en bonde från brädet och kastade den mot mig.

»Ta emot!«

Jag misslyckades med att fånga den.

»Kom, vi går!«

Jag plockade upp schackpjäsen, ställde tillbaka den på bordet och följde efter Rebecka.

Vi promenerade genom parken. Doften av sensommarblommor fyllde luften.

Rebecka stannade till och andades in. »Jag tror att det är vildkaprifol.«

I parkens mitt stod en marmorskulptur. En leende musa avbildad med skrivtavla. Hennes ansikte var angripet av lavar.

»Hektor säger att det är Kalliope.«

Vi satte oss på en bänk intill statyn. Den ljusa sommarnatten omslöt oss.

»Vad drömmer du om?« frågade jag.

»Skrivliv. Att få skriva är min dröm. Jag har många böcker inom mig.« Hon tvekade. »Men jag har knappt kommit i gång med att skriva igen.«

Jag pekade mot Kalliope. »Du kommer att få inspiration i den här miljön.«

»Berätta hur det var när du skrev din andra roman.«

Jag tvekade. »Jo, den kom till under starkt tryck. Jag stängde in mig. Det tog två veckor. Men det hade sitt pris. Jag glömde att äta, slutade sova.«

Rebecka började gråta.

»Tänk om jag är en sådan som bara klarar av att skriva en enda bok. Du har skrivit så mycket.«

»Nej, jag borde ha skrivit mer.« Jag tog Rebeckas hand.
»Du har ingenting att gråta över. Men du måste ta en paus.«

Hon skakade på huvudet.

»Nej, ingen paus!«

Hon torkade ögonen. Vi satt tysta en stund. Hon blundade.

»Alla förväntningar. Jag har nog fått för mycket beröm för tidigt.«

»Hur gammal är du? Du ser så ung ut.«

»Tjugofyra.«

Rebecka bodde i rummet intill mitt. Bara en tunn vägg skilde oss åt. Jag knackade god natt på väggen och fick en knackning tillbaka. Men jag låg vaken en stund till. Jag pratade ibland för mig själv innan jag somnade. Det betydde nog att jag hade levt ensam alldeles för länge.

När jag var en ung författarinna låg det något vackert i ensamhet – att vara fri att skriva utan att behöva ta hänsyn till någon. Men nu gnagde ensamheten mig ända in till benet. Om det bara fanns en enda som förstod mig. Om någon ville sätta sig i fåtöljen och lyssna. Men andra människor tog alltför mycket kraft.

Det berodde förstås på att jag förställde mig.

Vem, om jag ropade, svarade mig ur mörkret som ett eko?

Den unkna lukten var tillbaka. Jag steg upp och öppnade fönstret.

Jag vaknade myggbiten. Gäspade. Det knastrade i käken. Jag sträckte på mig. Det knäppte i axeln. Jag knackade i väggen.

Jag och Hektor åt frukost. Klockan var bara sju men han var nyrakad och bar en struken, vit skjorta med korta ärmar. Han drack te. På bordet låg en uppslagen bok.

»Det här kallas Trädgårdsrummet.« Han rörde runt i sitt te. »Har du hunnit läsa på om reglerna?»

»Jag glömde.«

»Vi har inte tillgång till köket, det kan vara bra att veta. Dörren dit in är låst.«

»Det låter överdrivet.«

Hektor bredde smör på en brödskiva. »Det handlar om att undvika distraktioner. Det är högsta prioritet för personalen.«

Rebecka kom in till oss. Hon var klädd i en blank, svart kimono med en broderad drake på ryggen. Den nådde henne bara till låren. Hon pekade ut genom fönstret. En gammal man arbetade ute i trädgården.

»Är det där Haller?»

Hektor nickade.

Jag reste mig. »Jag måste prata med honom.«

Hektor räckte upp handen. »Vänta! Jag glömde säga att du inte får använda telefonen i hallen! Den är bara till för nödsituationer.«

Rebecka höll inne ett skratt.

»Tack«, mumlade jag och gick ut.

Jag presenterade mig. »Jag bor i Poe-rummet men det luktar illa där. Jag måste byta.«

»Luktar det? Vi har tapetserat om och bättrat på färgen. Det borde inte lukta. Fast jag kan komma och kontrollera.«

Han lade ifrån sig redskapen och drog av sig handskarna. Tog fram en näsduk ur fickan och torkade sig i pannan och på den tunnhåriga hjässan.

Vi gick upp till mitt rum. Jag skyndade mig att slänga på överkastet. Haller strök med handen över tapeten. Han nickade mot gardinerna, de hade samma mönster som tapeten, men rött på svart.

»Visst blev det fint?«

Jag rynkade pannan. »Jo, men det luktar unket.«

Han andades in. »Nej, det tycker jag inte.«

»Det luktar som något ruttet. Finns det möss här?«

»Det kan jag inte tro.«

»Jag vill ha ett annat rum.«

»Tyvärr är alla rum upptagna.«

Han pekade mot väggventilen. Sträckte sig och öppnade den. »Den var nästan stängd. Nu ska du se att det snart känns bättre.«

»Men det luktar som döda möss, kanske inifrån

väggen. Jag är uppvuxen på landet så jag vet hur det luktar.«

Haller såg bort mot väggen och skakade på huvudet.

»Jag ska se om jag kan hitta en fläkt åt dig. Jag ställer den utanför.« Han gick mot dörren. »Vi ska visserligen undvika kontakt med er författare, men jag visar gärna våra rosor. Bara säg till.«

»Det låter fint, tack.«